

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Nr. 40 ANULU XXI.

Sabiiu, in 1729 Maiu 1873.

Telegrafulu ese de dōne ori pre septemana: Duminică si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la expeditiu'a foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate către expeditura. Pretulu prenuneratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru

tru celealte pârți ale Transilvaniei si pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâi'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Din Francia.

Telegramele din urma din Parisu ni aducu sciiră despre demissionarea presiedintei republicei Thiers si despre alegerea maresialului Mac Mahon de către adunarea nationale din Versailles in locul demissionatului presiedinte in aceeași calitate.

Sâmbata inca nu se asceptă nimenea că Thiers sa se vada asiă in graba constrinsu a-parasi scaunulu de presiedinte alu provisoriei republice. Cu dōne, trei dīle mai înainte diurnalulu lui Gambetta, „Republique française“, ridea de cei ce esprimau temerea, ca drép'ta va fi in stare sa restōrne pre Thiers si totusi ad Mac Mahon e presiedinte in locul lui Thiers. Cu 390 voturi se alese Mac Mahon in siedinti'a adunării nationale dela 24 Maiu, si dōpa cum marturisescu telegramele nu fāra de a face greutāti s'a induplecatu (Mac Mahon) a primī oficiulu de presiedinte.

„Diurnalulu oficial“ anuncia schimbarea acest'a in tipulu urmatoriu: Spune mai antāiu ca demissionarea lui Thiers e primita de către adunarea natională si ca in locu-ī a alesu pre Mac Mahon si ca acest'a a primitu alegerea.

Presiedintele adunării primesce la finea siedintiei următoare scrisōre din partea lui Mac Mahon:

„Domniloru deputaii! Me suponu vointiei adunării nationale, pastrătoare suveranității nationale, si primescu demnitatea de presiedinte alu republicei. Patriosmului meu i s'a impusu o responsabilitate grea, dōra cu ajutoriulu lui Dien si prin alipirea armatei, carea va fi pururea o armata a legiei si a scutului pentru toti ōmenii de omenia vomu continuă introniti oper'a eliberării teritoriului francezu si a restaurării ordinei si moralei in tiēra. Vomu sustienē pacea interna dōpa principiile pre cari se radima societatea. Pentru acest'a garantezu cu cuventulu meu de onōre că barbatu si soldatu de omenia.“

Ōile radicale recomāda din parte-le linisce si legalitate, precautionne si intielepciune.

In sēr'a din 24 spre 25 Maiu erā Parisulu in ōre-care agitatiune, dōra nu s'a intemplatū nici o desordine.

Ministeriulu celu nou e dejā compusu.

Cris'a acest'a a urmatu din constitutiunea ce erā prezentata adunării, prin carea republic'a moderata avea sa devina definitiva. Proiectulu n'a placutū nici monarchistiloru nici republicaniloru.

Diurnalele spunu ca armat'a e in cea mai mare parte bonapartista.

Sinodulu archidiecesanu.

Siedinti'a IX din 23 Aprile.

Canta sa revenimu asupr'a unei pârți din siedinti'a IX din causa ca neavendu redactiunea insemnării sele proprie nu s'a pututu informā destulu de esactu despre unele detaiuri interesante din siedinti'a acest'a. Completāndu-ne informatiunile dōpa notiile stenografice, cele primiramu mai in urma, reapucamu firulu dela incidentulu urmatoru:

Pop'a propune ca de ōre ce consistoriulu dōpa cum se vede din raportulu consistoriale, n'a impartitu 2000 fl. ci numai 1000 fl. sinodulu sa i esprime parerea sea de reu, ca n'a urmatu concludului sinodalu din a. tr. in privinti'a acest'a.

Dr. Puscariu intrēba pre propunetoriu ca la ce concludu sinodalu se provōca.

Presidiulu constatēza, ca consistoriulu archid. togma in virtutea concludului respectiv alu sinodulu a urmatu, cādu a preliminaru si pre an. 1873 1000 fl. si i pare reu ca si astadi cā si mai nainte vede ca sa facu imputări Consistoriului archidiecesanu, ca acest'a nu aru respectā concludese sinodulu archidiecesanu, ci cu tendintia s'aru radicā preste

valōrea lorū, care tendintia n'are nici unu motiv. Consistoriulu archidiecesanu a fostu totu-deun'a pre lānga o administratiune conscientiōsa si asiā nu a avutu nici odata tendintie de cari i se imputa.

Macelariu, dīce ca caus'a neinpārțirii au fostu pentruca cerenduse dela protopopi parerea acest'a au intārdiatu, si conspecte pentru impartirea ajutoriului preliminaru au lipsitu si de acei'a impartirea nu s'au potutu efeptu. —

Pop'a este provocatu de mai multe voci sa-si retraga propunerea, dōra o sustiene.

Este provocatu a arētā la ce concludu sinodulu se provōca, canta actele sinodulu si nu afla, in fine Hani'a i aduce cartea deschisa si i arētā concludulu sinodulu pre care 'lu cetesce si din care se vede ca sinodulu archid. din 1872 a preliminaru numai 1000 fl.

Puscariu aflādu propunerea dep. Pop'a de-nefundata e de parerea, ca m. sinodu se-i dea reproba. —

Macelariu afirma, ca reprob'a nu-se pōte primī. — Dēca dep. Puscariu au facutu contr'a propunere, atunci se aduca si motive înainte prin care se combata propunerea facuta de dep. Pop'a, cāci sinodulu arch. numai atunci pōte pasi la pedepsirea unui deputatu prin votu de reproba, cādu 'si va fi cāscigatu deplina convictiune ca propunerea s'au facutu cu intentiune rea, ceea ce nu susta.

Gaetanu propune a se trece la ordinea dīlei preste incidentulu de fatia, carele nici sa nu se trēca la protocolu.

Dr. Puscariu pre lānga conditiunea din propunerea lui Gaetanu 'si retrage propunerea.

Presied. regreteza de nou easurile cari au venitū înainte si cu ocaziunea cādu s'a pertratatu petitiunea din Furesiōra din cari se vede ca unii barbati inteligenti nu numai nu 'si implinescu dōrintiele fatia cu bunele intentiuni ale Consistoriului archid., ci producū incurcaturī, cari ingreōzeza administratiunea. — Aceste le observēza presidiulu in genere si dīce ca espressionile aruncate asupr'a Consist. archidiecesanu nu suntu la locu.

Hani'a luādu cuventulu dīce, ca densulu nu au aruncatu cuventulu de mai nainte asupr'a Ven. cons. arch. cādu au disu ca fāra procedura biserico-judecatorēscā orbēcāmu, ci au disu ca noi in lipsa atarei legi necesari suntemu impinsi si din partea ven. cons. arch. a orbēcā, si prin acestea cuvinte au votu numai a arētā urgent'a necesitate de atare lege.

Pop'a sustiene propunerea sea.

Branisce propune trecerea la ordinea dīlei preste acestu incidentu neplacutu si priminduse propunerea comisiunei in privinti'a celoru 1000 fl. se incheia siedinti'a.

Siedinti'a X.

Suscependuse siedinti'a dōpa amēdi dep. Branisce, din motivu ca realitātile bisericesci nu-se introducu in cartile funduari pre titulu celu adeveratu face propunere, ca atātu realitātile bisericesci, portiunea canonica cātu si piele legate aflatōrie in usufructulu preotiloru sa se inscrie in cartile fundari pre numele resp. „biserici gr. or. cā proprietaresc“ si oficiile parochiali numai „cā usufructuari.“ —

Se transpune comisiunei pentru propuneri. — La ordinea dīlei se pune referad'a comisiunei scolari si anume propunerea pentru casarea postului salarisatu din senatulu scolasticu si preliminaru unei remuneratiuni de 600 fl. pentru unu asessoru scolasticu si 600 fl. pentru inspectoriu districtuali, care propunere au datu ansa la o delungata si infocata discussiune.*)

Mai intāiu suscepe cuventulu deputatulu Branu: O mare tempestate ni-s'a infaciosiata in obiec-

*) Dāmu locu unoru cuventāri in estenso pentru cā sa veda publiculu cum a urmatu desbaterea. Red.

tulu acest'a, care este pusu pre tapetu, o gramada de cugete ne intietesce incātu nu scie omulu de unde se suscipe firulu vorbirii sele. —

Membrii sinodulu arch. de 3 ani de dīle petrunsi de acea convictiune, ca causele nōstre scolari au ajunsu la starea cea mai dejositoria, la degradarea nōstra nationala (Nu se pōte sa fi-disu oratoriulu asiā ceva! Red.) cā in tempii trecuti, cādu noi eramu incatusiti si ferecati in catenele servitutiēi, ceea ce nu ne au venitū de aīrea, ci numai din lips'a inteligintiei de lips'a scōleloru nōstre, din lips'a culturai poporulu nōstru romānu, au lucratu din poteri la radicarea scōleloru nōstre din atare stare deplorabila. —

Bas'a constitutiunei nōstre bisericesci, garantia ei pōte fi numai aceea, cūmca poporulu nōstru, inteligintia nōstra sa fia radicata din starea, in care se afla, la o cultura mai inalta, mai insemnata, dēca nu egala culturai celoru-lalte natiuni bateru aprōpe de mesur'a acelei'a. — Dēca privesce omulu lucrulu la ivēl'a dintātu atunci treboie sa se bucura ca amu cāscigatu la fonduri salariulu senatorelui scolariu pre anulu intāiu si pausalulu, care trece in mii, incātu aru trebui omulu sa-si gratuleze pentru atare castigu insemnatu, pre cādu astadi aflāmu in cestiunea scolaria unu retrogradu.

In sensulu st. org. § 127. cons. arch. este datoriu atramite din tempu in tempu unulu sēu doi commissari din sinulu seu spre cercetarea scōleloru. Acest'a nu s'a intemplatū. — Membrii sinodulu s'a vediatu indemnati pentru importantia obiectului se cugete pentru altu modu in cestiunea scolara, cā se potemu progresā si noi. —

Amu disu atunci, ca respectēzu, stimezu si apretiescu parerea individuala a fia-cārui dintre noi, cu multu mai multu inse parerea unuia „care are dreptu sa pretinda ca cūnōsce lucrurile de sub cestiune, dōra pretindu, cā sa respectāmu in asemenea modu parerea individuala a ori-cārui altui'a dintre noi. Atunci s'au disu, ca pentru agendele scolari, cari se orca pre anu abiā la 200—300 numeri, nu merita referintele scolariu salariu de 1200 fl si 600 fl. pausalu itineralu. Astadi audimu, ca 300 de numeri suntu prē putieni; bā si dintre acesti numeri numai 12—13 aru fi de conceptu si cele-lalte suntu numai curentie si pentru acestea afaceri nu merita referintele scolariu nici 200 fl.

S'a intonatu ca scōlele nōstre suntu in cea mai deplorabila (?) stare, fiindu ca numai fōrte putiene suntu providute in sensulu legiei, si scolarii numai cu 30 de procente cercetēza scōl'a. Ne-amu convinsu ca terenulu acest'a este numai o tielina ne-productiva, sterila si cere, cā referintele scolariu se puna māt'a si sa-lu lasuēscā, sa caute tōte medilōcele spre radicarea scōleloru din acest'a stare deplorabila*) bā acherontele sa-lu misce.

In anulu 1870 s'a alesu unu referinte scolariu salarisatu cu scopu, cā causele scolari sa inainteze si prosperedie.

Nimic'a nu s'a facutu in cestiunea scolara; nici lēf'a nu s'a incassatu in anulu primu, nici s'a lucratu ce-va pre acestu terenu stērpu, bā nici cons. arch. n'au recunoscutu necesitatea de a tramite pre referinte in fatia locului, unde necesitatea au cerutu si unde scōlele nōstre au fostu si suntu amenintiate cu desconfessionarea lorū. Aru fi fostu sacrulu no-

*) Este de totu deplorabilu cādu unu barbatu incaruntitu inverte de atātea ori „deplorabilitatea scōleloru“, pre cari le cūnōsce din audite, si care facu onōre archidiecesei intre scolile altorū confesiuni din patria. Nu sustienemū nici noi ca scōlele aru fi astadi unu ce non plus ultra, dōra ōmenii cari pasiescu in publicu, sa aiba atāt'a consciintia incātu sa judece, ca legile patriei nōstre au fostu pāneri alta-eri numai pentru nobili si privilegiati si ceea ce nu s'a facutu in 400 de ani nu se pōte face in 10 sēu 20; dēca asemenāmu inse prezentulu cu trecutulu, sa fērti ori si cine, ca e deosebire totu va aflā. R.

stru obligamentu, că cu toată energi'a sa fimu lura delat 1871 încôce, că sa cultivăm acestu teren steril, că sa ne putem uita cu mandria îndereptulu nostru, cu atât'a mai vertosu, căci antagonii nostri lucra neincelatu și cauta toată mândritățile școlilor noastre, că pre basea art. de lege 38 sa le pōta școlile de sub jurisdicțiunea noastră confesională.

Sa aruncăm o privire la școlile din Franța, cari stau mai bine decât ale noastre, și vedem, ca ministrul Jules Favre, citind raportulu școlar despre anul 1872 cu mare nemulțămire au venit la acea convingere, ca școlile din Franța nu se afla într'o stare favorită, și dice, ca este neapărat de lipsa a-si dă silinția, că școlile sa se radice la unu stadiu mai înalt și corespundătoru stărei Franței actuali.

Asemenea nu e mulțămitu ministrul din Cisleitania Stremayer cu starea școlilor din Austria cisleitana și au luat cele mai energice măsuri în chestiunea școlilor să înainteze și prospereze și că școlile sa se radice la înălțimea, pre care o pretinde tempulu de astăzi. — Totu asemenea sta lucrulu cu școlile șasești aci la noi, unde sâși 'și dau toată silinția sa radice școlile la adevărată lor misiune, avendu acea convingere, ca deca școlile lor voru fi cele mai bune atunci nu le voru pute supune cele-lalte națiuni din patria.

Vedem asiă dăra, ca toate statele și națiunile civilizate lucra la înaintarea și progresarea școlilor, ba chiaru în Franța, republicanii cu monarhistii dimpreună au primitu cu mare entuziasm espuseulu ministrului Jules Favre, întiepat fiindu în anim'a lor de funestulu rezultat alu catastrofei dela Sedan, carea au fostu numai o urmăre a lipsei de școle. — Credeti ca dăra noi amu ajunsu la culmea cultorei poporilor civilizate și nu avem lipsa de referințe școlare, care sa mērga în fati'a locului, sa cerceteze toate posibilele mijloce, sa face școle, sa le îndrepte, sa stăruiescă, că acelea sa se provēdia cu recisitele și aparatele trebuincioase, sa lucreze că sa se face raporturi esacte școlare anuali la senatul școlastic arch? — CREDU, după cum, au diso dep. Fratesiu, ca se nimicimă concludulu sinodului din anul trecut, ca acestu lucru se pōte după lege întemplă, deca se motivēza cu efectulu ca scopulu legi s'a ajunsu. — Acest'a inse la noi nu s'a ajunsu, căci institutiunea creata de sinodulu archid. în anul 1870 nu s'a posu în lu-

crare nu s'a realizat conformu concludului adus de sinod. archid. — Acum amu caditu noi și datu îndereptu cu școlile noastre în trei ani mai multu că mai înainte într'o sută de ani.

Dupa propunerea comisiunei școlare postulu de referințe aru trebui sa-lu destituăm, de-si din raportulu consist. archid. amu vedutu starea deplorabila a școlilor noastre. Amu auditu ca din 15 protopresviterate nu au sositu rapōrtulu cu conspectele cerute prin consist. archid. — Amu auditu din raportulu consist. ca acolo nu se cere destituarea postului de referințe școlari ci s'a recunoscutu numai necesitatea ca referințele școlari au trebuit sa refereze în cele 28 de ședințe, prin care au fostu împedecatu de a est în vizitaciune școlilor din archidiecea.

Piese de din referad'a școlare s'au urcatu la 200, dintre care sunt numai vr'o 12 de conceptu și cele-lalte 188 sunt numai curentie. — Pre lānga referarea acestor obiecte, cari nu au pututu pretinde tempu lungu, putea sa face referințele școlari excursiunea în archidiecea, căci și pentru acestu scopu i s'a votat lēfa de 1200 fl. și 600 fl. pausalu de drumu.*)

Aveti bunatate pune-ți starea miserabilă a școlilor înainte ochilor, aveti bunatate și pune-ți înainte ochilor și silințiile cele neobosite și neadorminde cu cari se silescu alții din'a și nōptea a sōte școlile noastre de sub jurisdicțiunea noastră confesională și a le transformă în școle comunale — școlile noastre a tēnulu biseric'a și biseric'a naționalitatea; dăra pune-ți înainte tēnt'a și demnitătea sinodului arch. și se remanem consecuenti. Înainte și numai înainte dloru și nu îndereptu. Acestu postu odată sistemizat și recunoscut din partea sinodului arch. de cea mai dintăiu însemnată sa se sustēna în toată întregitatea sa. Deca nu s'a făcutu în 3 ani de zile cele de lipsa în acest'a cauza de atātu de mare importanță, deca acceptarea sinodului nu s'a satisfăcutu, deca speranțele nutrite despre acestu institutu nu s'a implinitu, cu atât'a mai vertosu se sustēnem postulu acest'a acum'a și sa ne silim cu toate mijlocele, că sa se urmeze în întielesulu concludului sinodului arch.; căci numai prin acest'a vomu ajunge șcepulu celu dorim, — Me mira dloru, ca stimat'a comisiune școlară s'a dusu mai departe de câtu cons. arch. care nici

*) Pausalulu nu s'a votat referințelui, ci comisarilor.

o jolă nu dice despre casarea sēu stergerea acestui postu, ci dorescu numai, că sinodulu arch. sa precizeze mai bine că până acum datorințele acestui ampoiata școlasticu. — Si comisiunea dice josu cu postulu acest'a de referințe școlari și se concredem acēst'a afacere importantă cons. arch. că acest'a se face în acēst'a direcțiune dispozițiunile de lipsa. —

Cu acēst'a idee nu ne pntem înpreteni, căci nu se pōte realiză și nu ne pōte mulțămi nici pre departe. — Acum facem tabula rasa cu unu postu despre a cărei vitalitate ori nepracticabilitate nu suntem convinsi, acēst'a casare nu este consolta și nu se pōte aduce în consunantia cu demnitătea sinodului nostru. — Că sa se satisfacă dorințel cons. arch. se precisăm cerculu datorințelorn acestui referințe. După mine comisiunea lui de căpetenie aru fi că se cerceteze toate școlile în archidiecea în fia-care comuna mică și mare și se-si dea toată silinția spre radicare școlilor noastre, de la cari depinde venitoriu înflorirea noastră esistenți'a și garanți'a națiunei și bisericei noastre române. —

Din aceste temeuri și considerante facu propunere, că postulu de referințe școlari cu lēfa anuală de 1200 fl. și 600 fl. pausalu de drumu sa se sustēna și pre venitoriu și sa se voteze suplimentulu acestui'a o remunerațiune anuală de 200—300 fl. cu însărcinarea că se pōte referada în senatul școlasticu. Deci recomādu acēst'a propunere m. sinodu spre acceptare, căci numai asiă potemu se înaintă și prosperăm. —

G a l l u: Asiă fi doritu a audi în caus'a acēst'a importantă opiniunea acelor barbați, cari în specia se ocupa cu cauzele școlare. Din parte-mi mi iēu voia a face numai unele reflectiuni antevorbitorului, care au pornit din acelu punctu de mănecare, ca din neînfruntarea postului de referințe școlari s'aru face pasi retrogradi în cauzele școlare. —

Înainte vorbitorulu au motivat parere sa, ca numai unu referințe școlari definitiv este în stare a provedea și resolvi agendele școlare, a apără și tēnea școlile noastre de confesionali. Densulu au mersu în argumentarea aserțiunilor se și la motive politice de cari trebuie sa ne ferim în înteresulu adunărilor noastre. Au deosebitu agendele referințel școlari în două părți: în agendele școlare în gremiu și în agendele în fati'a locului, unde se înarbateze pre omeni a face școli și unde obvinu pedeci sa le delature și se apere interesele

FOISIORA.

Analiz'a spectrale.

(După Dr. H. Schellen.)

(Urmare din nr. 29.)

Din toate acestea vedem, ca corpurile solide, fiindu albe de vapaia, eradiēza mai multa lumina decât gazele invapaiate; acele corpuri inse au proprietate de a absorbi și mai multa lumina decât gazele, și după impregiurări absorbu chiaru toată lumina cadetoria, straportându oscilările aetherului la materi'a lor ponderosa. Considerādu dăra, ca corpurile, care eradiēza mai usor și mai multa caldura, potu se primēsa și se absorbă din afara și mai multa caldura, numai decâtu ne vine ide'a, ca între emisiune și absorbtione trebuie sa existe oresi-care reciprocitate. Acēsta reciprocitate ventilata de multi barbați de specialitate renumiti, nu o potu statorî nimenea, până cându la anul 1860 i succese lui Kirchhoff. Din opulu seu despre raportulu dintre puterea corpurilor de a esmite și de a absorbi caldura și lumina resulta legea renumita, ca „relatiunea dintre puterea de emisiune și absorbtione a unui și aceluia-si soi de radi e un'a și aceasi pentru toate corpurile la temperatura egală“, carea va lucu pururea că un'a din cele mai momentose legi, și va eternisă numele inventatorului pentru valōrea universală și pentru aplicarea ei multafarie.

Reintorsetur'a spectrelor de gazu.

Din legea lui Kirchhoff resulta ca, fia-care gazu sēu fia-care abure absorbă și debilitēza pre acei radi de lumina — trecendū prin elu — cari i eradiēza elu, cându pentru toti cei-lalti radi coloriti remānu cu totul strevedietitose. Asiă de exemplu: aburele de natriu invapaiatu, între relatiuni ordinare, formēza unu spectru, care constă din o linia dubla limpede și de color galbena că oran-

giulu, asiă dăra eradiēza numai lumin'a ast'a galbena. Lasādu acum se trēca prin aburele de natriu lumin'a sōrelui, a arcului de flacara electricu, a varului ce nivalēza în gazu inflamatoriu, acelu abure va stinge din lumin'a alba numai pre acei radi galbeni, cari i eradiēza densulu fiindu invapaiatu. Toti cei-lalti radi, cum sunt cei roșii, orangii, verdi, vineti și violeti trecu prin densulu nedebilitati. Kirchhoff ni-o documentēza ast'a, prin experimentele se. Asemenea potu documentă totu ast'a și cu aburii de lithiu, caliu, strontiu, calciu și bariu, cari toti stingu din spectrulu continuu pre acei radi coloriti, cari i eradiēza densii fiindu invapaiati. Asiă, aburii invapaiati de lithiu ne dau pentru sine unu spectru, ce constă din o linia intensiva rosia, și din un'a de orange mai debila; aburii lithiului absorbu inse chiaru colorile acestea cându trece lumin'a alba prin ei.

Din acestea resulta, ca liniile limpedi, ce caracterisēza natriulu, lithiulu etc. se striforma în linii întunecate, cându trece prin aburii lor lumin'a cea intensiva alba a corpurilor invapaiate solide ori fluide. Spectrulu aburelui de natriu invapaiatu e o linia (linia dubla) limpede galbena orangia, iēra cea-lalta parte din spectroscopu apare întunecata; trecendū inse prin aburii de natriu, de o temperatura nu nalta flacar'a alba a unui corp invapaiatu solidu ori fluidu, totu spectrulu 'lu vomu vedē coloritu, afara de acele locuri, unde se afla lini'a cea întunecata de natriu. Kirchhoff numi asiă dăra cu totu dreptulu fenomenulu acest'a „reintorsetur'a spectrelor de gazu.“

Lasādu lumin'a unui corp solidu ori fluidu albu de vapaia sa trēca prin o atmosfera compusa de exemplu din aburi de natriu, lithiu, feru etc. fia-care abure va absorbi pre acei radi, care i-aru fi emisu densulu, fiindu invapaiatu; spectrulu asiă dăra va aparē încarcatu de trasuri întunecate acolo, unde aru fi sa aiba linii limpedi. Atari spectre le numim spectre de absorbtione ori întorse sēu compuse. Convingendū-ne, ca liniile caracteristice limpedi din spectrulu de gazu a cutărui corp

determinat corespund totu atătoru linii întunecate potemu conchide, ca în atmosfer'a absorbtoria, carea produce liniile întunecate, corpulu cutare esista în forma de abure. Vomu vedē mai injosu ce folose e n o r m e vomu putē trage din acestea, spre a putē cunōsce materiile din cari sunt compuse corpurile ceresci.

III.

Aplicarea analizei spectrale la corpurile ceresci.

Spectrulu sōrelui și liniile lui Fraunhofer.

Sōrele ne da exemplulu celu mai splendidu despre spectrulu reintorsu, de care vorbirām déjà. Îndreptādu cătra cerulu limpede unu spectroscopu providut cu o apertură lata, capetām unu spectru continuu pomposu, fără de linii limpedi ori întunecate, carele lūcesce în colorile cele mai frumoase și mai splendide. Îngustādu inse apertur'a spectroscopului pre câtu se pōte de tare, capetām unu spectru strataiatu de o seria de linii mai multu sēu mai putienu întunecate, și de trasuri nebulose. Deca vomu sa avem unu spectru profunditu, avem sa întrebuintām mai multe prisme; prin acestea se maresce totul; liniile și trasurile cele grōse se desfăcu în linii singuratiche mai fine și îngrupe de linii atātu de caracteristice, câtu omulu usor le pōte memorisă și distinge deolalta.

Înce la anul 1802 Wollaston observă și descrie în spectrulu sōrelui aceste trasuri întunecate; la anul 1814 inse Fraunhofer din München le scrutā mai acuratu și le desemnă; dăra pre lānga toată genialitatea și scrutările ostenticiose a fisicilor celor mai renumiti, nimenu nu-i succese sa spuna modulu cum se nascu, și care e natur'a acelor trasuri, până la anul 1859 ajunsu Kirchhoff la la acēsta descoperire epocală.

Fraunhofer observă cam la 600 de linii de acestea, și că sa pōta trage omenii folose din nenumeratele colori a spectrului solaru, elu însemnă pre 8 mai caracteristice cu literele A, B, C, D, E,

scóloru nóstre si ajunge la aceia consecinția ca pentru scopulu acest'a trebuie se avemu doi amplotiati. — CREDU ca referintele scolaru, care are se iása in fati'a locului spre a poté delaturá greutátile ce obvinu, trebuie se aiba insusirile recerute, sa si impuna, se fia o persóna cunoscuta si o persóna grata si atunci cu securitate va scóte rezultatele dorite. — Crede ca atari bárbati consistoriu 'i poté esmíte, cáci consistoriu 'si poté cástiga convic-tiunea adeverata despre hárnici'a receruta si din acest'a impregiurare densulu spriginesce propo-ne-comissiuinei. — (Va urmă)

Proselitismu.

(Fine.)

Éca domnule pentru ce n'amu potulu se 'ti scriu de-si 'ti eramu datoriu, éca pentru ce nu-mi mai vedi de unu tempu incóce nice numele — cum dici — in publicitate si nu din cauza cum intrebi ca, dóra a-si fi muritu? se poté ca de atáte necesuri se ajungu si ór'a aceea mai corendu cáci precum dice Solomonu „omului tristu i se usca ósele“, si in adeveru, de cându nu m'ai mai vediutu nici nu m'ai mai cunósce, cáci acum de câte-va díle amu inbetranitu de atátea napastoiri cá si cutare rege alu franciloru, despre care se dice, ca aruncatu in arestu in câte-va óre asiá incaranți, incátu nu 'lu cunoscea nici amicii lui! Éca dupa servitiu de 9 ani destulu de corespondiatoriu între atátea impre-giurári deplorabile — acum pentru unulu cá Spornicu cáce aduse 27 (nu 40) ómeni ca elu me sus-pendaru pre mine; éca ce postu petrecu, éca ce sánte pasci ajungu, totu seraculu are ce-va pre pasci; eu inse nimic'a, dara si chei'a dela biserica mi-a luat-o, de eu de vr'o 5 septamáni nici nu potu intrá in biserica, cá se-mi facu bataru pentru mine rogatiuni, ci numai Spornicu si Popoviciu, cari pána aci diceau ca n'atur'a si mirulu unitu suntu spurcate; Sciu ca tu te vei mirá multu aducendu-ti a minte mai cu séma de ce-mi diceai o data, . . . tu nu vei avansá (n'amu asteptatu) fiindu ca n'ai absolu-toriu, cu tóte acestea de securu te voru salarisá pentru alte portári ale tale cá se poti trái acolo, bá te voru mai incinge si cu rosiatia . . . éca ca ambe le amu capetatu: salariulu redicatu cu 20 fl. subtrasi din subsidiulu avutu de pána acum, apoi bráulu rosiu e suspendarea; acum dupa acest'a va urmă poté si óre care decoratiune de atare pan-

dia, — vedi frate cum se întórce lumea: homo proponit Deus disponit*) — Si tóte acestea le au facutu numai N. de aci, N. din F. si doi din B. cari au intorsu pre NN. si ast'a e acum fac totum, altu cum alti superiori si opiniunea publica e pentru mine; si cu tóte acestea pre mine me inculpéza mereu, ca eu agitu ómenii contr'a lui Spornicu, eu adeca facu aceea ce-mi dicu ómenii ca „déca re-máne S. trecemu noi“, asiá eu de cátu sa suferu o persóna carea me sapa, mai bine pre 50 popo-reni, cari me inaltia.

Dara éca chiaru pre cându scriu pre aci amu capetatu unu ultimatu in care sta, ca déca nu primescu pre S. de parochu lánge mine me va sterge din numerulu preotiloru! Si unde se apelezu? unde e superioritatea si sinodalitatea in biserica nós-tra?**) Nu'ti mai scriu deci nimic'a acum decátu se esclamu lacramându cu profetulu Eremi'a: vai mie ca preste unu necasu mi-a tramisu domnulu altu necasu! — Vedu frate, ca acesti'a prin atari mesuri me silescu sa me lasu cu dorere de aceea ce amu iubitú mai multu, de scumpa dara suspino s'a preotia, ce între atátea suferintie de 9 ani totu amu portat'o cu respectu.***) — Si vedu si eu ca nu o potu s'o mai ducu cáci pre lánge cele-lalte, cele scii, au pusu si ochi rei acum asupr'a mea, incátu in venitoriu gresindu si eu ce-va cá omu pecatosu cá altii, va fi vai de mine; dara se vedi ca cadiendu eu, voi face cá se stranute si unii din acesti'a prin ochi, sciu cum . . . de nici amen-te nu-si aducu poté . . . est modus in rebus! Alte nu'ti mai scriu fára înainte de a fini te rogu de trei: întâiu iértu ca adi n'amu nici 5 cr. se'ti platescu epistol'a la posta; iértu a dóra ca'ti scriu pre atare hartia rupta dintr'unu protocolu, cáci adi nici hartia n'amu sa cumperu; nu te superá a trei'a óra si nu cugetá, ca din dispretiu amu lasatu câte unu porcu unde si unde in epistola cáci cauta si vedi ca aceia nu e porcu din negrela fára lacrima pi-cate pre scrisóre, cáci nu e óra in care se nu versu

*) Mai bine; metropolit'a disponit, ori absolutismulu catolicu alu dvóstra!

**) In congresulu autonomiei catolice maghiare din Pest'a, si in infabilitatea unoru principie condemmate de cultur'a umana!

***) Ast'a o recunoscú si eu si si altii, pentru aceea fi securu ca rusinea nu e a dtale in ast'a privintia ci a infocatiloru prosetetistici.!

F, G, H. Dintre acestea A si B se afla in rosiiu, C in rosiiu cátra orangiu, D chiaru in orangiu, si forméza o linia dupla marindu-se spectrulu, E in galbenu, F in loculu aceia, unde verdele trece in vinetu, G in vinetu intunecatú si H in violetu.

Totu Frauenhofer observá si aceea, ca ambele linii intunecate D. din spectrulu solaru corespundu intru tóte cu cele dóne linii limpedi, care se nascu prin lumin'a unei lampe, si care noi le cunósce-mu astadi sub nume de „lini'a dupla a natriului.“ Tóte liniile aceste se numescu „liniile lui Frauenhofer.“ Voindu cine-va se analizeze unu corpu terestru séu cerescu, trebuie se scie mai întâiu distanti'a tutu-roru liniiloru acestor'a de olalta pentru ori si care substantia frangetória.

Spre scopulu acest'a se afla mai multe aparate: asiá a lui Kirchhoff, carele are patru presme de cristalu plumbosu in locu de un'a, dintre care trei au unghiu de fractiune=45° iéra a patr'a de 60° (graduri); telescopulu maresce pre de 40 ori. Thalén aplicá la spectroscopiulu seu 6 prisme de cristalu plumbosu si fia-care prisma frángea sub unghiu de 60°; Cassiot merse la 8 si Merz chiaru pána la 11 prisme de sticla; Coocke aplicá 9 prisme de carbonu suflatu. Cu operate de acestea cercetá in tempulu mai recente Angström spectrulu sórelui si aflá in densulu aprópe 1000 linii intunecate. Elu nu si-a insemnatu liniile dupa metod'a lui Kirchhoff cu scel'a de milimetru, ci dupa lungimea undeloru luminei, cárei-a i-corespunde lini'a. Cu ajutorulu acestui metode, cunoscendu lungimea unei linie, potemu doterminá indata cátu suntu de lungi unde-le etherului, care producu acest'a linia, aseme-neá si cum se schimba lungimea undeloru.

Liniile intunecate alui Frauenhofer concadu cu liniile limpedi din spec-trele materieloru terestre.

Kirchhoff si Bunsen recunoscúra, ca ambele linii intunecate de a lui Frauenhofer concadu cu cele dóne linii limpedi a natriului. Celu de întâiu nu se multiam cu atáta; voi in adeveru se se convinga, si facendu totu experimentulu de nou se

si convinse. Pentru elu nu mai erá nice o in-doiéla, ca liniile intunecate D. din spectrulu solaru se nascu dupa metod'a reintorseturei spectreloru prin aburulu de natriu ce esista pre sóre. Ajun-gendu apoi la acestu resultatu fericitu, spiritulu lui Kirchhoff sborá mai de parte. Elu facu experimente analoge cu fórté multe materii terestre si aflá, ca in atmosfer'a sórelui esista feru, ceea ce o afirméza si Hofmann, Angström si Thalén dupa calculu pro-babilitátei, de unde resulta pentru esistinti'a feru-lui inatmosfer'a sórelui o probabilitate de $1:2^{26}$ adeca de $1:1,152,930,000,000,000,000$. Totu in mo-dulu acest'a afirméza Kirchhoff, ca in atmosfer'a sórelui esista: calciu, caliu, magnesiú, manganu, chromu nicolu si hidrogenu, ca ei liniile spectrali a acestoru materie terestre numai ca dupa lungimea si latime-loru consuina intru tóte cu totu atátea linii intu-necate, ci ne dau se precepemu invederatu, ca si cu privire la intensitatea luminei corespundu cu ceste din urma.

Probabilitatea de esistinti'a in atmosfer'a sórelui nu e asiá mare pentru metalele: zincu, bariu, ara-ma, cobaltu si auru, cáci coincidenti'a liniiloru lim-pedi cu cele intunecate e numai particulara. Ase-menea pentru metalulu titanu.

Spectrele metaleloru: argintu, mercuriu, anti-monu, arsenicu, cusutoriu, plumbu, cadmiu alumi-niu, strontiu si lithiu nu aréta nici o consunantia cu liniile lui Frauenhofer; asemenea nice a materieloru nemetalice siliciu si oxigenu.

Opiniunea lui Kirchhofer despre proprietatea física a sórelui.

Ómenii presupusera de multe ori, ca liniile intunecate alui Frauenhofer in spectrulu solaru se nascu prin aceea, ca in atmosfer'a sórelui esista nescú materie, care absorbu radii coloriti, ce co-respndu acestoru linii, dar' nu sciu nimenea causa acestei absorbtii, pána cându demonstrá Kirch-hoff, ca unu abure absorbe din lumina alba chiaru acei radi, cari i-aru eradiá acestu abure, fiindu in-vapáiatu, si ca totu sistemulu de linie a lui Frauen-hofer consta in partea cea mai mare din aceea, ca

lacrame de alátea superári, cáci cum m'amu dedatu a dice, dícu si acum cu psalmistulu, profetulu si imperatulu Davidu; lacrimile mele suntu pânea mea diu'a si nóptea.“ — Dupa acestea vorbesco epistol'a de alte lucruri ce respectivulu preotu are cu vi-tregii sasi etc. etc. Eu inse me întorcú acum cátra on. publicu românú se-lu întrebú cu totu, respectulu ca óre mai trebuie comentaru la acestea scandaluri provenite prin prosetetismu nostemperatu?

Recunoscú, ca eu amu gresitu reu aci caleându valórea amicitiei — sinceritatea, descoperindu in publicu acest'a epistola ce, se întielega a fostu des-tinata secretulu, inse de alta parte iéra credú ca pre autoriulu ei nu-lu stricu in ochii superioriloru sei mai reu de cum se vede stricatu pána acum. Mi amicu acest'a, pre més'a cáru'i'a amu aflatu acest'a epistola, mi amicu cel'a ce a tramis'o si-lu compa-timescu din anima, inse mi amicu adeverulu si com-patimescu dreptatea atacata, mi amica causa nóstra nationale, care prin atare prosetetismu orbu si desperatu patimesce, a patimitu si va mai patimí inca; cáci uitati díloru, aci in acestu prosetetismu orbu si desperatu, diace si ran'a nóstra politica „pasivitate si activitate!“ Si nui acest'a prosetetismu orbu si desperatu cându Blasiulu fára nice unu motivu croesce atari imparechiári între fratii de unu sánge? Asiá in opidulu Cohalmu — dupa cum audu — nu suntu nici 200 fam. gr. cat. cu tigani cu totu, cari numera la vr'o 50 fam., nu e portiune canonica, nu e dotatiune, cu unu cuventu, se vede trist'a sórte ce are se duca unu preotu cu familia aci si din aceea epistola ce chiaru pentru aceea o pusei aci mai din cuventu in cuventu, cá sa-si póta face ori cine idea despre adeverat'a causa, si asiá parochulu actuale nu cere capelanu, poporulu inca e micu si nici nu-lu cere ci inca protestéza, inse Blasiulu suspendéza totusi pre unu preotu cultu, inteligente, nationalistu bonu si cá atare cunoscutu si publiculu si cá corespondente la vr'o 3—4 diu-nale, cu unu cuventu pre unulu dintre cei mai zelosi preoti din clasa preotiloru rurali, pentru o persóna cá Spornicu, carele pre com afirma chiaru poporeniului „nu poté cei' nici o evangeliá, ci totu socrus'o si ómenii si sponu ambletele prin biserica“ si inca pre acest'a 'lu inestréza cu dreptu de pa-rocu, nu de capelanu, si inca precum amu auditu chiaru din gur'a parochului P. se duca si protócóle separate cu cele 27 familie legate de elu; inse aci e altu scopu, scopulu propagárei unirei

mai multe spectre întórse de a aceluor materie, ce se afla si pre pamentu, suntu cumulate preste olalta. In modulu acest'a veni acestu mare invetiatu la o intuitiune nóna despre proprietatea física a sórelui, care e diametraliter opusa hypotesei lui William Herchel.

Kirchhoff opinéza, ca sórele constá din unu simburu solidu séu fluidu picuratosu, carele se afla in celu mai inaltu stadiu de invapáiare. Cá tóte corpurile solide ori fluide picuratióse, acestu simburu eradiéza totu felulu de radi coloriti, si pentru sene ni-ar' dá unu spectru continuu fára li-nii intunecate.

Pre acestu simburu centralu albu de vápaia 'lu incungitura o atmosfera de o temperatura mai mica, in carea, pentru ferbintiéla cea enorma a simburului, se afla in forma de aburi multe materii, din cari e compusu insusi simburele. De aceea radii de lumina eradiati de simbure, înainte de ce ajungu la noi trebuie se tréca prin acest'a atmosfera, si fia care aburese stinge din lumina alba pre acei radi, cari i-aru eradiá ei fiindu invapáiatu. Si in adeveru, analisându prin o prisma lumin'a solara, vedemu, ca au disparutu o multime de radi, si inca chiaru aceia, pre care i-aru eradiá de exemplu natriulu, ferulu, calciulu etc. fiindu invapáiatu. Prin urmare, in atmosfer'a sórelui trebuie se esiste aburi de na-triu, feru, caliu, calciu, bariu, magnesiú, manganu, titanu, cromu, nicolu, cobaltu, hidrogenu si proba-veru si aburi de zincu, arama si auru, deci si in sóre trebuie se esiste aceste materii.

Nu e nici o indoiéla daru, ca totu acele sub-stantie compunu si sórele, din cari e compusu si pamentulu nóstru.

De ne-ar' fi posibilu sa delaturamu itr'unu modu óre carele lumin'a alba a simburului centralu a só-relui, si se analisámu cu prism'a numai lumin'a aburiloru invapáiatu din atmosfer'a sórelui, aru tre-bui se capetámu in adeveru chiaru acei radi, cari forméza acum in spectru liniile lui Frauenhofer.

(Va urmă.)

nu știu cu mai cine cu ori-ce pretiu.*) E adeveru altu cum, ca unu poporu mai inderetnicu că in Cohalmu nice nu se mai vede, si numai frecările 'lu aduse la atâta inderetnicia, pentru ca acum de exemplu: S. da beutura in toate părțile de cadu omenii pre strade; P. că se nu-si piérda omenii prin Spornicu inca face ce pôte că cându si densulo acum s'aru face preotu, si asiá nui pasa culărui ca se supera cu cutare preotu, căci merge la allulu apoi!

Cu unu cuventa, scandalulu e mare, dara e grósnica prapastia ce vedemu ca o produce acestu prosetismu intre fratii de unu sânge; cu de acestu scump'a noastră natiune nu va ajunge nici o data s'eu fôrte târdiu la ceea ce merita, de a jocă si ea rola in concertulu popóreloru civilisate! — In urma inse amu a me întôrce cătra superioritatea bisericeii noastre gr. or. fia aceea Consistoriu ori sinodu, si ale spune in numele mai multor'a, cu cari amu convenitu si discutatú intrebaria: Ôre sa se demita si biserica noastră gr. or. a primii preoti ce vinu dela releg. gr. cat. ? — cum ca chiar interesulu bisericeii noastre cere se deslegamu acést'a întrebare in favorulu credintiei noastre, pentru ca cum vedemu, Consistoriulu gr. cat. ori cându primesce dela noi preoti si inca fâra a cercă de persóna si medilóce cá si in casulu presinte; in anii trecuti căti preoti gr. cat. s'au rogatu ai primii cu poporu cu totu in senulu bisericeii noastre, inse nu s'au primito, pentru ca se dice ca la noi in ast'a privintia esista principiulu „dăca facu alti reu sa nu facemu si noi“ principiulu frumosu si sântu, inse trebuie se ne convingemu, ca in casulu acést'a nu se pôte aplică, căci e in detrimentulu relegiunei noastre, pentru ca dăca ne iubimu religiunea noastră, avemu si datoria se o si propagămu prin medilóce morali si legali; si dăca acum sa si imbia ôre cine a primii marturisirea religiunei noastre, nu pricepemu, de ce sei refusămu primirea lui? Si dăca primimu poporulu, turm'a, de ce se nu primimu si pastoriulu, ce representădia turm'a?! Bă pâna acum multi ne-au inferatu si eu aceea, ca noi de ura ce avemu cătra unatia nice nu primimu preoti uniti in senulu nostru si ast'a nice nu ne place a o mai audi! —

Eu si altii cu mine suntemu de parere, ca in atari casuri se tienemu de altu principiu si anume: Pre toti românii mireni si preoti, persecutati de ultramontanismulu, absolutismulu, despotismulu iesuticu si de infalibilitatii seculului 19, si cari recunosc, ca numai biserica gr. or. e biserica românesca nationale, se-i primimu cu placere in senulu ei!!! Dixi! — j—.

Romani'a.

† Principele Alexandru Cuz'a au muritu, in Haidelberg la 2 Maiu, nóptea dupa sosirea s'a in acelu orasiu.

Siepte ani au trecut la 11 Februaru, de cându Alexandru Ioanu I. dupa o domnia de siepte ani, fu coboritu de pe tronulu României. De atunci portile patriei S'ale si remase inchise, si eternitatea se deschise pentru Elu pre pamentu strainu.

Epoch'a lui Alexandru Ioanu I. va ocupă in Istoria României, unu locu insemnatu, între Domniele pamentene.

Urcarea s'a pre Tronulu Moldaviei, la 5 Ianuariu 1859, prin alegerea adunării din Iasi, au fostu unu stralucitu triumfu alu liberalismului nationale, contr'a spiritului reactionariu alu trecutului. Intrunirea pre fruntea sea si a coróniei Munteniei, in 24 Ianuariu 1859, prin aclamarea energica a poporului si alegerea adunării din Bucuresci, au fostu triumfulu dreptului de suveranitate nationale, contr'a uneltiriloru straine care voiau a tiené in desunire două parti ale aceluasi poporu.

Astu-feliu, numele lui Alexandru Ioanu I. va fi repetitu posteritatii cá simbolu alu liberalismului si alu indepedintiei nationale.

Insa-si mórtea sea, survenita in diu'a de 2 Maiu, sanctifica si mai multu in memori'a plugariului românu, amintirea emancipării lui de sub povar'a unoru institutiuni barbare si invecchite, emanciparea care si are sorgintea in actulu politicu seversitu in diu'a de 2 Maiu 1864.

Că Domnu Român, Alexandru

*) In fôia noastră ne spuse ôre cine in unulu din nrii trecuti ca Esc. S'a D. Metropolitu Vancea aru fi disu iera in unu asemenea casu in Consistoriu ca „finis sanctificat media“, refută ôre cine, inse fâra a primii refutarea căci atâtea exemple de-si cá acést'a ne deslarva ori ce intorlocari!

Ioanu I. au știutu totodéun'a cu mândria si cu peptu a tiené susu drepturile si demnitatea patriei sele.

Români'a 'lu binecuvinteza; si animile patriotice nu potu a nu lasă se cadă lacrimi de recunoscintia pre mormentulu acestui memorabilu Domnu nationalu.

PROGRAM'A

pentru ceremoni'a inmormentării fostului Domnu Alexandru Ioanu I.

Convoiulu, fiindu a trece pre la frontier'a Iticani spre a veni la Ruginós'a, unde are sa se faca inmormentarea, se va urmă dupa cum se aréta mai josu.

1. La frontier'a Iticani, trupele concentrate, la sosirea corpului, voru presintă armele, si la intrarea pre pamentulu românu se voru trage trei salve.

Se voru află presente toate autoritățile locaii, precum si siefulu divisiunei a IV teritoriale, insoțitu de 4 ofițieri superiori si patru inferiori. Acesti'a voru insoți corpulu pâna la Ruginós'a, formandu garda de onóre.

2. La Ruginós'a se voru află trupele ce se voru transportă din Iassi.

La sosirea corpului, ele voru presintă merela avendu stégulu si music'a. In tempulu trecerii corpului la biserica, se voru trage trei salve.

La usiele bisericeii, se voru asiedia sentinele de sergenti. La capulu sicriului, voru fi ofițieri cu sabiele in mâna.

3. La ceremonialulu inmormentării, pentru coloneli voru tiené cordónele sicriului.

Majori voru purtă pernele cu insignele Domnesci si cu decorationile.

La coborirea in mormentu, se voru trage trei salve.

4. Unu adjutantu domnescu va asistă la acestu ceremonialu, din partea Domnitoriului.

Domnulu ministru de resbelu va representă guvernulu.

5. In diu'a inmormentării, se va face unu servitiu funebru in metropoli'a capitalei.

„Monitoriulu“.

Nr. 114—1873.
presid.

Anunțu.

Comitetulu Asociatiunei transilvane, la cererea comitetului arangiatoriu pentru primirea membrilor Asociatiunei la adunarea generale din Dev'a, din motive ponderóse in siediint'a sea din 10 Maiu c. n. a. c., s'a aflatu indemnatu a stramută adunarea generale pentru anulu curente de pre 4 Aug. cal. nou a. c. — diu'a defipta de adunarea generale dela Sabesiu, — pre 11 Augustu c. n. a. c. si dilele următorie, totu in opidulu Dev'a. Ceea ce prin acést'a, conformu §§-loru 14, 21 si 25 din statutele Asoc. se aduce de tempuriu la conoscintia publica.

Dela presidiulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului românu.

Sabiiu in 20 Maiu 1873.

Iacobu Bolog'a

V. Presiedinte.

Ioanu V. Rusu

Secret II.

Concursu.

Pentru vacant'a statioane de preotu din comun'a Pischintiu clas'a III, statutoria din 116 familii cu acést'a se escrie pâna la 10 Igiu a. c. concursu.

Emolumentele suntu aceste:

1. 16 jugere pamentu aratoriu.
2. 6 jugere pamentu fenatiu.
3. tota cas'a o di de lucru.
4. stol'a indatinata.

Doritori de a ocupă acést'a statioane sa-si tramita concursele loro instruate in sensulu statut. organicu pâna la scrisulu terminu, la subscrisulu in Orasthie.

Orasthie 30 Aprile 1873.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Nicolau Popoviciu,

(2—3)

protopopu.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei statioane de parochu in comun'a Bogatú protopresbiteratulu Mercurii se escrie concursu cu terminulu pâna in 2 Igiu a. c.

Emolumentele acestei statioane suntu:

1. Dela 170 familii o ferdela de cucurusu.
2. O di de lucru de fia care familie.
3. La bobolédia 20 cr. de familie si stol'a usitata pâna acum.

Doritori de a ocupă acést'a statioane au a-si tramite cererile loro, instruate conformu prescriptelor „Statutulu Organicu“, pâna la terminulu prefiptu la subscrisulu.

Mercuria in 2 Maiu 1873.

In contielegere cu comitetulu parochialu

Ioanu Drocu

(2—3)

adm. prot:

Concursu.

Pentru statioane de parochu din vacant'a parochia gr. or. Miclosilaca, protopiatulu Muresiului se deschide concursu pre bas'a in resolutiuni cons. dto 15 Martiu a. c. Nr. cons. 283. pâna in 17 Igiu, a. c. c. v.

Emolumentele suntu:

1. Portiune canonica statutoria in pamentu aratoriu 4 jogeri 221 □°
 2. Dela 69 familii câte o ferdela de bucate si câte o di ed lucru si stol'a pâna acum usuata si usufructulu cimiteriului care face 5—6 care de fenu; din bucate a trei'a parte compete cantorelui.
 3. Cas'a parochiala cu o gradina de legumi.
- Doritori de a ocupă acést'a statioane au a-si adresă suplichele loro instruite, conformu Stat. Organicu la subscrisulu. — Post'a ultîma Felvincz et Maros-Uyvá.

San-Benedek in 3 Maiu 1873.

In contielegere cu comitetulu parochialu concerninte,

Arseniu Crisanu,

(2—3)

adm. prot. gr. or.

Concedeti-ve celoru adeverite de bune!

Medicamente esaminate chiemice prin judecatoria, in anulu 1868 in Vien'a si racunoscute de escelinte prin marturii si atestate numerose.

Balsamu preservativu contr'a cărceiloru, midiloculu celu mai cu efectu contr'a nemistuirei, slabiciunei de stomachu, cărceiloru in stomachu, epilepsiei, dureriloru de colica si friguriloru gastrice (periodice).

Pretulu unei butelce intregi dimpreuna cu povatiuirea de intrebuintiare 1 fl. 50 xr., unei butelce de jumetate 80 xr.

Siropu de plante de muschiu preparatu de Dr. Müller.

Suprindietoriu in efectulu seu contr'a catarului de peptu, tussei, ragusierei, mucosirei, (flegma), catarului de cătlegiu si nodu, scupirei de sânge si contr'a tuberculósei incepătorie de plumáni.

Afara de acestea siropulu acést'a s'a intrebuintiatu cu succesu bunu contr'a tussei cu gâfăire si tussei inadustorie a copiiloru, sioparlaitiei de pele, din care cauza acestu siropu 'lu tienu multe familii totu-déun'a in reserva. — In tigaitie originale pentru adulti si copii dela 4—5 ani.

Pretialu unei tigaitie dimpreuna cu povatiuirea de intrebuintiare 50 xr.

In Sabiiu se pôte capetă adeveratu numai la Michael Sill, comerciantu de specerie, de asemenea in Barotu la M. Libitzky, farmacistu; Bistritia la F. Kelp; in Blasiu la C. Schiessel, farmacistu; in Orastia la C. Reckerd, farmacistu; in Mnercuru la F. Leicht; in Deesiu la I. Kremer; in Fagarasiu la I. v. Steinburg, farmacistu; in Georgiu, Ditrul I Szathmári, farmacistu; in G.-Szt-Nicolae la F. Fröhlich, farmacistu; in Hoss-faleu la F. Jekelius, farmacistu; in Alba-Iuli'a la C. Boos; in Kezdi-Osiorheiu la F. Lucats; in Clusiu la C. H. Binder, farmacistu; in Kovasna (Alovatu) la Mehlich et Imre; in Brasiovu la F. Iekelius, Ed. Kugler si Gr. Sav'a, toti farmacisti; I. Dosioiu, I. G. Galz, comersanti de specerie; in Muresiu Osiorheiu la M. Bucher; in Mediasiu la A. Hienz, farmacistu; in Aiudu-Mare la F. Horvat; in Seghisor'a la I. B. Teutch, comersante; in S.-St.-Georgiu la Schutag et Comp. in Reginulu sasescu la S. Dietrich; in Temisior'a la C. Kessely.